

Slagterier

Indledning

Denne tjekliste er et redskab, som virksomheden kan bruge, når den skal udarbejde en arbejdspladsvurdering (APV).

Alle virksomheder med ansatte skal udarbejde en APV. APV er virksomhedens eget redskab til at kortlægge, prioritere og løse arbejdsmiljøproblemer.

Tjeklisten indeholder en række spørgsmål, som virksomheden skal svare ja eller nej til. De spørgsmål, som virksomheden svarer ja til, udgør et arbejdsmiljøproblem, der skal indgå i en handlingsplan, som virksomheden skal udarbejde.

Sådan kan virksomheden bruge tjeklisten

- Svar på alle spørgsmålene i tjeklisten.
- Tag stilling til de spørgsmål, som virksomheden har svaret "ja" til, og skriv resultaterne ned i en handlingsplan.
- Overvej, hvad der er årsag til de fundne arbejdsmiljøproblemer.
- Nedskriv løsninger på arbejdsmiljøproblemerne.
- Tag stilling til, hvem der er ansvarlig for at løse arbejdsmiljøproblemerne, og hvornår virksomheden forventer, at de er løst.
- Tag skriftlig stilling til væsentlige arbejdsmiljøproblemer i virksomheden, selv om de ikke fremgår af tjeklisten.

Arbejdstilsynet har lavet tjeklister til de 36 branchegrupper samt yderligere ca. 50 brancheområder, fortrinsvis til virksomheder med færre end ti ansatte. Tjeklisterne tager udgangspunkt i de arbejdsmiljøforhold, der er typiske for branchen. Hvis en virksomhed har aktiviteter inden for forskellige brancheområder, er det en god idé at udfylde flere tjeklister.

Yderligere information

På Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk og i de 36 arbejdsmiljøvejvisere kan man få information om, hvor Arbejdstilsynet ser de væsentligste arbejdsmiljøproblemer i de forskellige brancher. I vejviserne kan virksomhederne bl.a. finde information om de vigtigste regler og forslag til, hvordan de kan løse de typiske arbejdsmiljøproblemer i de forskellige brancher.

ERGONOMISK ARBEJDSMILJØ

ja nej

TUNGE LØFT

Løfter medarbejderne tunge emner eller byrder manuelt fx kasser med kød eller sække med salt?	☐	☐
Løfter eller holder medarbejderne tungt værktøj eller redskaber under arbejdet?	☐	☐
Bærer medarbejderne tunge emner eller redskaber, mens de går?	☐	☐
Løfter medarbejderne mange emner over 3 kg i løbet af en arbejdsdag?	☐	☐
Opstår der risikable situationer, når flere personer løfter byrder sammen?	☐	☐
Løfter medarbejderne byrder i dårlige arbejdsstillinger, fx langt fra kroppen, over skulderhøjde eller under knæhøjde?	☐	☐

TUNGE SKUB OG TRÆK

Skal medarbejderne bruge mange kræfter til at trække eller skubbe hjælpemidler som fx rullevoгне, pallevogne eller ved transport på conveyobaner?	☐	☐
Er underlaget, dér hvor medarbejderne skal trække eller skubbe hjælpemidler, ujævnt, skråt, blødt, glat, eller er der trin?	☐	☐
Er der dårlige pladsforhold ved skub og træk?	☐	☐
Er der mange igangsætninger, opbremsninger eller vendinger, når medarbejderne skal skubbe eller trække byrder?	☐	☐
Oplever medarbejderne, at de ting, de skubber eller trækker, er tunge?	☐	☐
Er hjælpemidlet defekt, eller mangler det vedligeholdelse?	☐	☐
Er hjælpemidlet udformet, så arbejdsstillingen bliver dårlig?	☐	☐

ENSIDIGT, GENTAGET ARBEJDE

Er der ensidigt gentaget arbejde på virksomheden – det vil sige arbejde, hvor ensartede bevægelser hyppigt gentages i en stor del af arbejdsdagen?	☐	☐
Udfører medarbejderne ensidigt gentaget arbejde i højt tempo eller under tidspres?	☐	☐

ARBEJDSSTILLINGER

ja nej

Arbejder medarbejderne i ubekvemme arbejdsstillinger?

Arbejder medarbejderne med bøjet eller vredet ryg eller bøjet eller vredet nakke?

Arbejder medarbejderne med hænderne over skulderhøjde?

Arbejder medarbejderne med lange rækkeafstande?

Arbejder medarbejderne på hug, knælende eller knæliggende?

Arbejder medarbejderne i samme stilling i lang tid?

Er der snævre pladsforhold på arbejdspladsen, der begrænser bevægelsesfriheden?

INDFLYDELSE PÅ OG ORGANISERING AF ARBEJDET

Mangler medarbejderne indflydelse på hvordan arbejdet med manuel håndtering af emner, redskaber eller byrder planlægges, tilrettelægges og udføres?

Mangler medarbejdere med smerter i fx muskler eller led mulighed for at indgå i mindre belastende opgaver og funktioner?

HJÆLP OG STØTTE

Mangler medarbejderne hjælp og støtte fra kollegerne så manuel håndtering af emner, redskaber eller byrder kan foregå forsvarligt?

Mangler medarbejderne hjælp og støtte fra ledelsen så manuel håndtering af emner, redskaber eller byrder kan foregå forsvarligt?

STØJ

Er der medarbejdere, der er udsatte for støj, der er så høj, at de må råbe for at kommunikere med en person, der står ½-1 m væk?

Kan virksomheden dæmpe eller indkapsle støjkluderne, eller kan de placeres i særskilte rum?

Mangler der støjskærme mellem støjkluder og arbejdsområder?

Forsømmer virksomheden at indkøbe de mest støjsvage maskiner på markedet?

ja nej

Er der medarbejdere, der ikke bruger høreværn, selv om støjen er kraftig?

AKUSTIK/GENERENDE STØJ

Mangler der lyddæmpning af lofter i støjbelastede rum?

Er der lokaler, hvor lyden "runger" (giver let ekko)?

Er der lokaler, hvor det er svært at opfatte tale, når der er flere, der taler?

Er der installationer, der støjer, så det generer medarbejderne, når de taler almindeligt?

Er der generende støj fra personer, maskiner eller installationer?

Er der generende støj udefra?

RISIKO FOR ULYKKER

ULYKKER GENERELT

Er der medarbejdere, der ikke bruger de krævede personlige værnemidler, fx hansker?

Er der sket ulykker, uden at der er gjort noget for at forhindre, at de kan ske igen?

Er der medarbejdere, der ikke er instrueret og oplært i det arbejde, de udfører?

Er der sikkerhedsmateriel, der ikke jævnligt undersøges for fejl?

Er der medarbejdere, der ikke har tid nok til at udføre opgaverne på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde?

MASKINER

Kan medarbejderne uden deres vilje komme til at starte maskiner?

ja nej

Er der maskiner med bevægelige dele, der ikke er sikret med afskærmning, lysgitter e.l.?

Er der maskiner, der ikke har nødstop?

Mangler der brugsanvisninger på dansk, der fortæller om, hvordan man bl.a. bruger og vedligeholder maskinerne rigtigt?

Er der maskiner, der ikke bliver vedligeholdt, som leverandøren har anvist?

Mangler der lovpligtigt eftersyn på trucks, pressere m.m.?

Er der medarbejdere, der bruger køretøjer, som de ikke har certifikat til?

HÅNDVÆRKTØJ OG ANDRE TEKNISKE HJÆLPEMIDLER

Arbejder medarbejderne på en uforsvarlig måde med skarpe genstande eller værktøj som knive?

Arbejder medarbejderne på en uforsvarlig måde med værktøj, der river, saver, skærer, snitter e.l.?

Mangler der brugsanvisninger på dansk, der fortæller om, hvordan man bl.a. bruger og vedligeholder hjælpemidler rigtigt?

Er der tekniske hjælpemidler, der ikke bliver vedligeholdt, som leverandøren har anvist?

INTERN TRANSPORT OG FÆRDESEL

Er der rod i form af værktøj, materialer, affald mv., der ligger dér, hvor man skal færdes?

Er der arbejdsområder og færdselsveje, der ikke er ryddede og ordentlige, eller hvor der ikke er nok lys?

Er der arbejdsforhold, der gør, at medarbejderne har risiko for at træde forkert, fx spuleslanger på gulvet eller ujævnt underlag?

Er der risiko for, at medarbejderne bliver påkørt eller klemt af fx lastbiler eller trucks på virksomhedens område?

Er der køreveje på virksomheden, der ikke er afmærkede?

FALD

ja nej

Er der glatte gulve og underlag, fx på grund af blod, fedt eller fiskerester?

PSYKISK ARBEJDSMILJØ

STOR ARBEJDSMÆNGDE OG TIDSPRES

Er der medarbejdere, som konstant har en stor arbejds mængde, eller som udsættes for stort tidspres?

Sker det ofte, at medarbejderne ikke når deres arbejdsopgaver?

Er det tit nødvendigt, at medarbejderne arbejder over?

Er det nødvendigt, at medarbejderne arbejder meget hurtigt?

Bliver der ofte stillet modstridende krav til medarbejderne?

ENSFORMIGT OG MONOTONT ARBEJDE

Er arbejdet kun i mindre grad eller slet ikke afvekslende?

Mangler medarbejderne muligheder for at bruge deres kunnen i arbejdet?

Er arbejdet i længere perioder præget af så ensformige og lidt krævende opgaver, at det nedsætter evnen til at reagere hurtigt?

RINGE INDFLYDELSE PÅ EGET ARBEJDE

Har medarbejderne ringe indflydelse på beslutninger om eget arbejde?

Har medarbejderne ringe indflydelse på, hvordan arbejdet udføres?

Har medarbejderne ringe indflydelse på mængden af eget arbejde?

Har medarbejderne ringe mulighed for at bestemme, hvornår de holder pause?

MANGLENDE STØTTE FRA KOLLEGER OG LEDELSE

ja nej

Mangler medarbejderne hjælp og støtte fra kolleger?

Mangler medarbejderne hjælp og støtte fra ledelsen?

KONFLIKTER OG MOBNING/SEKSUEL CHIKANE

Er der saglige konflikter, som har udviklet sig til personlige konflikter?

Er der mobning/seksuel chikane på arbejdspladsen?

SKIFTEHOLDSARBEJDE OG ARBEJDE UDEFOR DAGTIMERNE

Er der medarbejdere, der overvejende arbejder uden for normal arbejdstid, fx i de tidlige morgentimer eller om natten?

Er der medarbejdere, der arbejder i skiftende vagter med mod-urs-turnus, det vil sige aftenvagter efter nattevagter og dagvagter efter aftenvagter?

Bliver arbejdstiden planlagt med kort varsel?

BELASTNINGER AF HUDEN

Er der medarbejdere, der har vådt arbejde med direkte kontakt til huden over to timer dagligt?

BIOLOGI

Arbejder medarbejderne på en uforsvarlig måde med mikroorganismer eller med materialer, der kan indeholde mikroorganismer?

Er der medarbejdere, der ikke er blevet skriftligt instrueret om forholdsregler og risiko ved at arbejde med mikroorganismer?

Mangler virksomheden at undersøge, om påvirkningerne fra mikroorganismene kan mindskes ved at indkapsle dem eller ved at placere arbejdsprocesserne i separate lokaler?

Er der gulve, vægge eller lofter, der er svære at gøre rene, eller som har sprækker eller huller?

Mangler virksomheden at vurdere risiciene for medarbejderne, når de arbejder med materialer, hvor der kan forekomme mikroorganismer?

VIBRATIONER

ja nej

Forsømmer virksomheden at købe de maskiner, der vibrerer mindst?

HÅND-ARMVIBRATIONER

Bruger medarbejderne slående, roterende eller vibrerende værktøjer eller maskiner, fx mejselhamre, nitteværktøjer, motorkædesave, trykluftbor eller vibrerende og roterende slibeværktøjer? Både slående værktøjer, der bruges i kort tid, og roterende værktøjer, der bruges i længere tid, kan være et problem.

Bruger medarbejderne værktøj eller maskiner, hvor vibrationsstyrken er større end $2,5 \text{ m/s}^2$, jf. brugsanvisningen?

SYGEFRAVÆR

Er der forhold i arbejdsmiljøet, der kan medvirke til sygefravær?

Kan virksomheden ændre i arbejdsmiljøet, så sygefraværet mindskes?

ANDET

Virksomheden bør desuden være opmærksom på følgende emner, der ikke er medtaget i tjeklisten, men som kan være vigtige at forholde sig til for at opnå et ordentligt arbejdsmiljø:

- Unge
- Gravide
- Helkropsvibrationer
- Indeklima
- Kemi

